

ח"א

ידו שאין לאסור. ולכן ברחיצה באמבטי חמה שהוא רחוק טובא לחוש לקישוי אין לאסור לכרע.

ומה שהקשה מע"כ על מה שמתר חבוק ונשוק ביוצא לדרך אפילו בסמוך לסתה בסימן קפ"ד סעיף י' מ"ט לא חיישינן שיע"ז יהרהר ויוציא זרע. הנה הוא רק ביוזע שלא יוציא זרע ומה שיכול לסמוך הוא משום דבאשתו שרגיל בה לא חיישינן להרהר כמפורש בברכות דף כ"ד בישן עם אשתו במטה אחת ערומים שמתיר פניו וקורא. ואף בנוגעין גופיהן להדי כמפורש שם אף בנגיעת עגבות וכ"ש בנגיעה בשארי מקומות. ולכן גם בחבוק ונשוק יכול לסמוך שלא יבוא מזה שיחבוק וינשק לאשתו לידי הרהור. אבל אם יודע שיכול לבא לידי הרהור ע"ז פשוט שאסור דלא יתירו איסורים בשביל מצות ופקדת נזר.

ידידו.

משה פיינשטיין

סימן סט

באיסורי הרהור מקרא דונשמרת וקרא דאחרי עיניכם

ה' מנ"א תשי"א.

מע"כ ידידי הרה"ג ר' צבי גערצולין שליט"א הלומד בבית מדרש עליון בספרינג וואלי.

והנה מהשאלות ששאלת יש דברים שקשה לדבר בהם מצד רוב הפרצה שאף הרבה כשרים ויראי ה' נפרצו בזה בעוה"ר. ועיין בס"מ חר"מ סי' שצ"ג בשם מהרש"ל אף בדורם לענין זרועות מגולות. ולכן לא אשיב בזה ושוטר נפשו ירחק מכל כיוצא בזה אך בדברים האחרים אשיב הנכון לע"ד.

והנה שני עניני איסור הרהור יש תאחד מקרא דונשמרת מכ"ד רע בכתובות דף מ"ז שאיתא שם מכאן א"ר פינחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה שאסור זה הוא אף באשתו שהיא מותרת לו. וכן מה שאסור להסתכל באשה גדה אפילו פנויה ובא"א אפילו מבערת ובבגדי צבע של אשה המכירה ובבעלי חיים כשנוקקין זה לזו שאיתא בע"ז דף כ' נמי מקרא זה אינו מחמת שיהרהר לעשות עברה עמה אלא דאף שלא יהרהר לעשות עברה מחמת זה אסור משום שזה מביא לידי טומאת קרי שאסור להוציא לבטלה. והשני מקרא דאחרי עיניכם דדריש בברכות דף י"ב זה הרהור סברה אינו מצד החשש

הוצאת זרע לבטלה אלא הוא איסור מלהרהר לעשות העברה דונות כמו הא דדריש מאחרי לבבכם הרהור ע"ז דהוא לעבור איסור ע"ז שהתורה אסרה בהו אף המחשבה לעבור. ואף שבקיודשין דף ל"ט מ' משמע שרק בע"ז עונשין על המחשבה ולא בשאר עברות אף דונות. הוא משום דשם איירי בעונש מיתה שנפל ומת שמתד האיסור דאחרי עיניכם לא הי"ל ליענש מיתה. ואף בע"ז לא מצד האיסור דאחרי לבבכם נענש אלא משום דבע"ז עונשין על המחשבה כמעשה מקרא דלמען תפוש בלבם וזה ליכא בשאר עברות דלא מצרפה למעשה אף בונות ונשאר רק האיסור הרהור שאינו בעונש גדול דמיתה. וכ"כ לא רצה לומר מצד איסור דונשמרת על הרהור דעברה ואף לא בבא ממזל לידי קרי ש"מ"א לא הי"ל ליענש במיתה דע"ז נפילה דאף אם נפרש כפשוטו במה שא"ר יוחנן בנדה דף י"ג במוציא זרע לבטלה חייב מיתה ונימא שגם בבא לזה ע"ז הרהור נמי אין זה אלא במיתה בידי שמים שהיא מיתה טבעית ולא בנפילה מהבירה שהיא במקום סקילה. וגם משמע שרק על מוציא בידים א"ר יוחנן שחייב מיתה ולא ביצא ממנו ע"ז הרהור שלא במעשה כדאמר לשון המוציא וכדיליף זה ממיתה שנאמר בער ואונן שהוציאו בידים ולא אמר בלשון כל המביא עצמו לידי הרהור כדא"ר אמי אח"ז לענין שאין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה אלמא דלענין מיתה הוא דוקא במוציא ממנו. ומה שגם ר' אמי יליף מער ואונן אף שהוא גם למביא עצמו לידי הרהור. צריך לומר שהוא מצד הסברה דכיון דאיסור זרע לבטלה חמור שבהוצאה בידים חייב מיתה לכן ודאי לענין שהוא רע בעיני ה' הוא אף שלא במעשה. עכ"פ החיוב מיתה לא נאמר על יציאה ע"ז הרהור ולכן לא היה יכול לומר דנענש ע"ז הרהור דעברה אף שודאי נאמר האיסור על המחשבה והוא איסור ממזל כאיסורים שנאמרו במעשים משום דלא היה נענש ע"ז במיתה.

ולכן יש חלוק בנשים דבאיסור הרהור מקרא דונשמרת ליתנהו דאינו גורם לתן שום דבר במשמוש עיי"ש בנדה וכ"ש שלא יגרור בהרהור ואף שלפעמים רואות דם מתמוד אין ראיית דם שום איסור. אבל איסור הרהור מקרא דאחרי עיניכם שהוא אסור להרהר לעבור עברה וזו איכא גם בנשים כמו שאיכא איסור הרהור ע"ז כדאיתא בחינוך שהבאתי. אבל לאיסור זה אין לחוש בהסתכלות ובראיית בע"ז נוקקין שכל אלו דרשינן מונשמרת שהוא רק שלא לבא להוצאת זרע לבטלה שליחא זה בנשים. ולחוש שמא תבאנה מזה להרהר לעשות איסורין להבעל לאסור לה לא מצינו

הנשים מותרות להסתכל בר' יוחנן כשסלקו מטבילה. אך יש איסור אחר בנשים מדין דת יהודית שלא להתנהג בפריצות בכתובות דף ע"ב אבל מצד זה הוא רק כשהיא עצמה עושה כך אבל כשדרך כל הנשים בעירה כן אין שייך להחשיב זה לפריצות ואין חלוק מה שנעשה דרך הנשים שבעיר היה משום פריצות דעכ"פ כיון שכן הוא דרך לבישתן והלוכן אין להחשיב זה למעשה פריצות ולאסור עליהן אלא מדרך חסידות לצניעות יתירא ותע"ב.

ידידו.

משה פיינשטיין

סימן ע

בענין בדיקת הזרע אצל רפאיהו שיוכל להוליד

כ"ב אלול תשס"ו.

מע"כ ידידי הרה"ג מהר"ר אפרים גרינבלאט שליט"א.

הנה בדבר אדם שצריכים הרופאים לבדוק את הזרע שלו כדי שיוכלו לידע איך לרפאיהו כדי שיוכל להוליד ששאלת אם אין בזה משום איסור הוצאת זרע לבטלה.

והנה ביבמות דף ע"ז איתא א"ר יהודה אמר שמואל ניקב ונסתם כל שאילו נקרי ונקרע פסול ואי לא כשר שלח ליה רבא בריה דרבה לר' יוסף היכי עבדינן א"ל מיתנינן נהמא הממא דשערי ומנחינן ליה אבי פוקרי ומקרי וחוינן ליה ולאבי מעברין קמיה בגדי צבעונין כדי שיהרהר באשה ונקרי ומשמע שם של"פ וב' הדרכים מותר א"כ מפורש שכיון שהוא לצורך לידע אם מותר לישא ישראלית מותר לעשות מעשה שיגרור לו להוציא זרע. וגם מותר להרהר באשה אף שהוא אסור מקרא דונשמרת כדאיתא בכתובות דף מ"ז מ"מ כיון שהאיסור הוא כדי שלא יבוא לידי קרי מותר כאן כיון שהוא לצורך בדיקה שמא יותר ע"ז זה לישא אשה ישראלית. ויש למילף לעובדא דידן עוד מ"ש דהתם הא יכול ליקח גיורת ומ"מ מותר לבדוק בהוצאת זרע בשביל הצורך ליקח ישראלית שג"ז הוא צורך ולא נחשב לבטלה כ"ש בכאן שעתה אינו מליד שיש להתיר להוציא זרע כדי לידע איך לרפאיהו שיוולד שהיו זה לצורך ולא לבטלה.

אבל חזינן משם שע"י משמוש בידים בהאבר אסור דלכן שאל היכי עבדינן. והטעם נראה משום דעל משמוש ידיים בהאבר איכא איסור לא תנאף כדתנא דב"ר ישמעאל בנדה דף י"ג לא תנאף לא תהא כך ניאוף בין ביד בין בדגל שזה לא הותר אבל ע"י מעשה בשאר אברים כגון הא דנהמא חמימא דשערי אבי פוקרי וכן להרהר באשה כדי שישא הורע שליכא בזה איסור לא תנאף אלא איסור הוצאת זרע לבטלה מותר לצורך בדיקה שלא נחשב זה לבטלה. ולכן גם בעובדא דידן אין להתיר ע"י משמוש בהאבר אבל ע"י הדברים שמתירין שם היה לן להתיר גם בכאן ואף שהוא רק ספק הא גם התם הוא רק ספק דעיקר הטעם משום שעכ"פ הוא לצורך פו"ר אבל בכאן כיון שרשאי בתשמיש עם אשתו אין לעשות ע"י הרהור באשה וע"י נהמא חמימא דשערי אבי פוקרי אלא בתשמיש ואם להבדיקה טוב בהלכשת הכיסים על אברו בשעת תשמיש הוא עדיף כיון שדעת הגר"ח"ע באחיזור שהוא דרך תשמיש לענין אשה שסכנה לה להתעבר אף שלדעתי לא מסתבר זה כלל אבל עכ"פ הא הגר"ח"ע סובר כן. ואם זה לא טוב לבדיקה או יהיה רשאי לדוש מכפנים ולזרות מבהור לתוך בקבוק. ושמעתי שגם הגאונים מדור הקודם התירו זה לבדיקה.

ולבעול בבית הרופא והרופא יקבץ הזרע ממעי האשה אף אם יהיה זה טוב לבדיקה הוא פריצות גדולה שאין כדאי לעשות כן אלא יעשה כדכתבתי.

ידידו.

משה פיינשטיין

סימן עא

ברין זריקת זרע למעי האשה שחרשו הרופאים

ר"ח ניסן תשי"ט.

מע"כ ידידי הרה"ג מהר"ר יעקב האמניק שליט"א.

בדבר מה שנשאלתי מרעיתו הרבנית הכבודה מרת חנה תחיה עבור אשה אחת שנתביישה לשאול מכתר"ה נתאחרתי להשיב משום שרציתי לחקור הדבר אצל רופאים מומחים וכפי שנודעתי ע"י התני הרה"ג ר' משה דוד טענדלער שליט"א מה שמוסיפים לזרע של איש זה מורע איש אחר שקוראים "בוטסטר" הוא רק ענין רמאות להשקט